

Skeittauksen ja skuuttauksen palveluverkko

Alueelliset harrastuspaikat ja
verkostonäkökulma

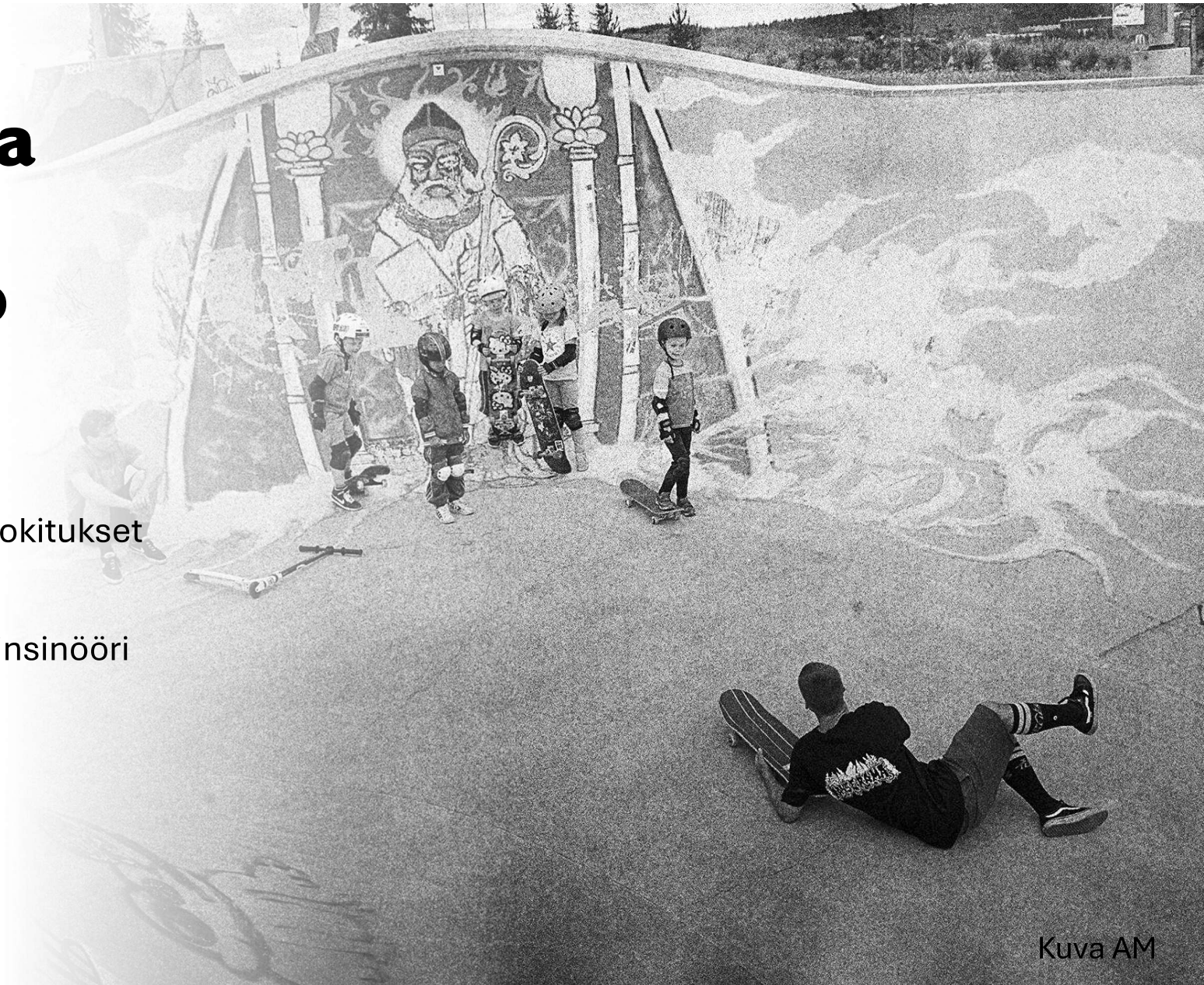
Harrastuspaikkojen alustavat luokitukset

Valmistelijat:

Aleksi Martikainen, maankäyttöinsinööri
Mitro Purkunen, RUJO ry pj.

Esittelijät:

Timo Heinonen, Liikuntajohtaja
Aleksi Martikainen

Kuva AM

Yleistä skeittauksesta ja skuuttauksesta

(+ temppurullaluistelu, bmx-pyöräily ja muut lajit, jotka hyödyntävät samoja harrastuspaikkoja)

- Tarjoavat harrastajille vaihtoehtoisen keinon liikuntaan ja kehonhallinnan kehittämiseen. Harrastuspaikat määrittelevät pitkälti mahdollisuuden lajeissa kehittymiseen ja toimivat omalta osaltaan harrastajien asuinpaikkaan juurruttavana pitovoimana.
- Lajeille ominaista vahva yhteisöllisyys, ”itsetekemisen meininki” (DIY), sidonnaisuus muihin kulttuurin osa-alueisiin, tarjoten toisaalta myös mahdollisuuden omaehtoiseen harrastamiseen.
- **Harrastamisen kustannukset usein varsin maltillisia, joten ovat hyvin kuntalaisten saavutettavissa tulotasosta riippumatta.**
- Lajit hyödyntävät harrastuspaikkojen lisäksi olemassa olevaa kaupunkitilaa poikkeavalla tavalla, joten harrastuksia mahdollista tukea myös yhdyskuntarakenteen ja kaupunkiympäristön suunnittelulla

Nykytila Joensuussa

Joensuun kantakaupungin alueella nykyisellään neljä virallista ulkoharrastuspaikkaa

Mehtimäen vuosina 2024-2025 uusittu skeittipuisto
+ kaksi vaneriramppia alueen vieressä

Sahaniityn pumptrack-alue
+ tasamaan skeittaukseen kivikurbit ja reili

RUJO ry:n ylläpitämä Erkinpelto DIY-skeittipuisto
(kaariosio ja tasamaan skeittikiviä)

Rantakylän torin kivipaasit (2kpl)
Skeittattavaa/skuutattavaa julkisessa tilassa, katuspotti

Samoilla harrastuspaikoilla useita eri tavalla liikkuvia harrastajia skeittauksen ja skuuttauksen lisäksi, kuten temppupyöräily ja -rullaluistelu

Mehtimäen skeittipuisto (Kuva AM)

Perussanastoa harrastuspaikoista

Flätti

Tasainen alue, myös
harrastusalustasta käytettävä
nimitys

Kurbi (curb)

Liukumiseen tehty tai käytettävä
hyvin luistava kulma

Kuvassa bäkki smitti flättikurbiin
(backside smith grind)

Kuva: Love Malmö

Perussanastoa harrastuspaikoista

Reili (rail) = harrastamiseen soveltuva kaide

Hänkkä (handrail) = Alaspäin menevä reili

Kaupunkiympäristössä usein portaissa, josta sana alun perin (käsikaide)

Manual = Skeitillä kahdella renkaalla tasapainoilu (skuutilla yhdellä)

Bänkki (bank) = kalteva luiska, jossa voi olla myös slaidattava/grindattava kulma, käytetään usein myös nimitystä ditsi (ditch)

Vertti (vert) = pystysuora osuus esimerkiksi kaarevan muodon yläreunassa

Slaidit (slide) ja grindit (grind) ovat laudan eri osilla tapahtuvaa temppuilua, jossa nimitys riippuu mennäänkö lautaosalla vai metallisilla trukeilla.

Trukit (trucks) = Skeittilaudan metalliset osat, johon renkaat on kiinnitetty

Kuvassa Tommi Makkosen cruuksi vanhan hallin hänkkään
KuvaAM

Toimivan harrastusalueen ominaisuuksia

Harrastajien tarpeet huomioivat rakenteet!

Hyvä saavutettavuus kohderyhmät huomioiden

- alueen saavutettavuus kevyen- ja julkisen liikenteen avulla
- pienimmille oltava lähellä kotikulmia (esim. 5 - 12 vuotiaat)

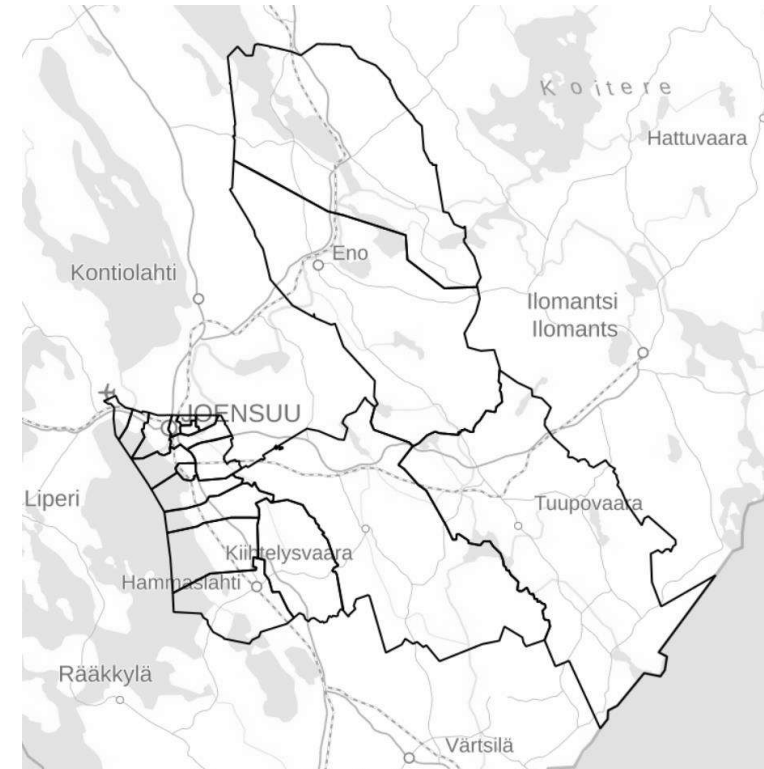
Harrastajien taitotason huomioiminen rakenteissa

- aloittamisen kynnyks vs haastavuus
- **aloittelijan tarpeiden tunnistaminen!**
- mahdollisuus harrastaa myös ”katseilta suojassa”, yksilöllisten tarpeiden huomioiminen

Vähän häiriötä ympäröivien alueiden käytölle

Kunnossapidon tarpeiden ja ilkeävaltariskien tunnistaminen

Keskusta-alueen ja pitäjien palvelutasoa osattava lähestyä hieman eri näkökulmista

Hahmotelmaa alueiden luokittelulle

Taso 1, skeittauksen ja skuuttauksen harrastamiseen suunniteltu puistoalue (~ 1000+m2 / 500 000+ €)

Palvelee hyvin laajaa harrastajakuntaa, antaa valmiuksia kaiken tasoisille harrastajille ja mahdollistaa harrastusmäärien kasvua. Odotettavissa harrastajia koko kaupunkialueelta.

Minimissään 900m² suuruinen harrastamiseen suunnattu puistoalue, jonka suunnittelussa otettu vähintään aloittelijoiden ja pitempään lajeja harrastaneiden tarpeet huomioon. Sijoittamisessa huomioitava saavutettavuus, ympäröivien alueiden asukastiheys, koulujen läheisyys ja yleisilmeeltään puistomainen toteutustapa. Luokitus ei takaa kansallisten kilpailujen järjestämiseen vaadittavia rakenteita.

Taso 2, skeittauksen ja skuuttauksen harrastamiseen suunniteltu alue (~ 400m² / ~ 200 000+ €)

Alueen koon aiheuttamien rajoitteiden vuoksi pääpaino aloittelijoiden huomioimisessa, joka osaltaan ohjaa rakenteiden haastavuutta ja kokoluokkaa.

Hyvällä suunnittelulla hauskaa skeitattavaa/skuutattavaa myös pitempään harrastaneille, haastavimpien laitteiden jäädessä kuitenkin pois.

Minimissään 400m² suuruinen harrastuspaikka, jonka pääasiallinen funktio on tarjota lähialueiden asukkaille mahdollisuus lajien harrastamiseen. Kohderyhmänä kaupunginosa ja ympäröivät alueet. (korkeuden maksimi yksittäisissä rakenteissa 1000-1500mm, pääpaino 100-600mm kokoluokassa)

Taso 3, pienempi harrastusalue tai yksittäinen ramppi (alle 400m² / ~ 50 000 - 250 000 €)

Mahdollisuus laajentaa tason 1 tai 2 harrastuspaikka, jos tilantarve huomioitu ja harrastajia alueella riittää / laajennustarpeet osoitettavissa. Monissa paikoissa esimerkiksi pelkkä miniramppi tai hieman monimutkaisempi spine-ramppi voisi toimia hyvin harrastajakuntaa kartoittavana vaihtoehtona.

Taso 4, harrastusalue/yksittäinen obstaakkeli tai harrastajat huomioiva materiaaliratkaisu julkisessa kaupunkitilassa

Kaupunkirakenteen muun käytön huomioivat rakenneratkaisut, jotka tukevat harrastamista.

Voidaan toteuttaa julkiseen kaupunkitilaan materiaaliratkaisuja tai muotokieltä huomioimalla olemassaolevia rakenneratkaisuja hyödyntämällä tai tekemällä pienimuotoisia muutoksia.

Esimerkiksi Malmössä on otettu käyttöön malli, jossa skeittaukseen käytettävät rakenteet voivat osaltaan toimia myös tapahtumatuotantoa helpottavina ratkaisuin.

(Yhteisöjä tukeva kaupunkisuunnittelu!)

Esimerkiksi Malmössä on otettu käyttöön malli, jossa skeittaukseen käytettävät rakenteet voivat osaltaan toimia myös tapahtumatuotantoa helpottavina ratkaisuinä. (Yhteisöjä tukeva kaupunkisuunnittelu!)

Helsingissä Kiasman kurbien alue uudistettiin paikallisen yhdistyksen toiveiden pohjalta yksittäisellä viranhaltijapäätöksellä katuremontin yhteydessä
Kuva Helride Collective

Love Malmö plazan kivet ovat alkuperäisestä Love Parkista

Kuva: Jukka Furu

Esimerkkejä Suomesta

Lippumäen skeittipuisto (Kuopio / ~2000m² / noin 1milj.€)

Launeen skeittiparkin remontti, Lahti / uudistus (615 000€)

Tampereen keskustori / Kulttuuritalo Laikku, piha-alue
(kivet yksittäisiä tonneja, rampin ja ”veistosten” kustannukset
luokassa 100 000€)

Lappeenrannan torialue / Plazatyylinen pieni parkki
(~50 000€, vuosia vanha toteutus, ennen hintojen nousua)

Kiasman museon kivipaasit (työn hinta, olemassaolevat materiaalit)

Osa kaupunkirakennetta jo alun perin, katualueiden remontin yhteydessä kivet käännetty
ympäri viranhaltijavaltuuksin paikallisen yhdistyksen aloitteesta

Kuva AM

Kuva AM

Lappeenranta 2019

Paasikivipuiston uudistus Lappeenrannan keskustassa. Päässä matalat vauhdinotto kampeet, kuppikaari ja ditsikurbi, jossa toisella puolella bengailuportaat. Kymmenen metriä pitkä flättikurbi, flättireili ja manupädi. Täydellinen streettispotti!

Kuva RUJO SPS

Ehdotuksia alueiksi

Rantakylän/Utran/Mutalan alueen huomioiminen

Tason 1 harrastuspaikan sijoittamista alueella puoltavat suuri väestötiheys, hyvä saavutettavuuden, lapsiperheiden määrä ja valmiit harrastajat. Lisäksi uuden alueen perustamisesta on tehty valtuustoaloite.

Alueella harrastajat jo valmiina, paljon potentiaalia uusille.

Koulujen läheisyyden tunnistaminen, harrastamisen Suomen malli!

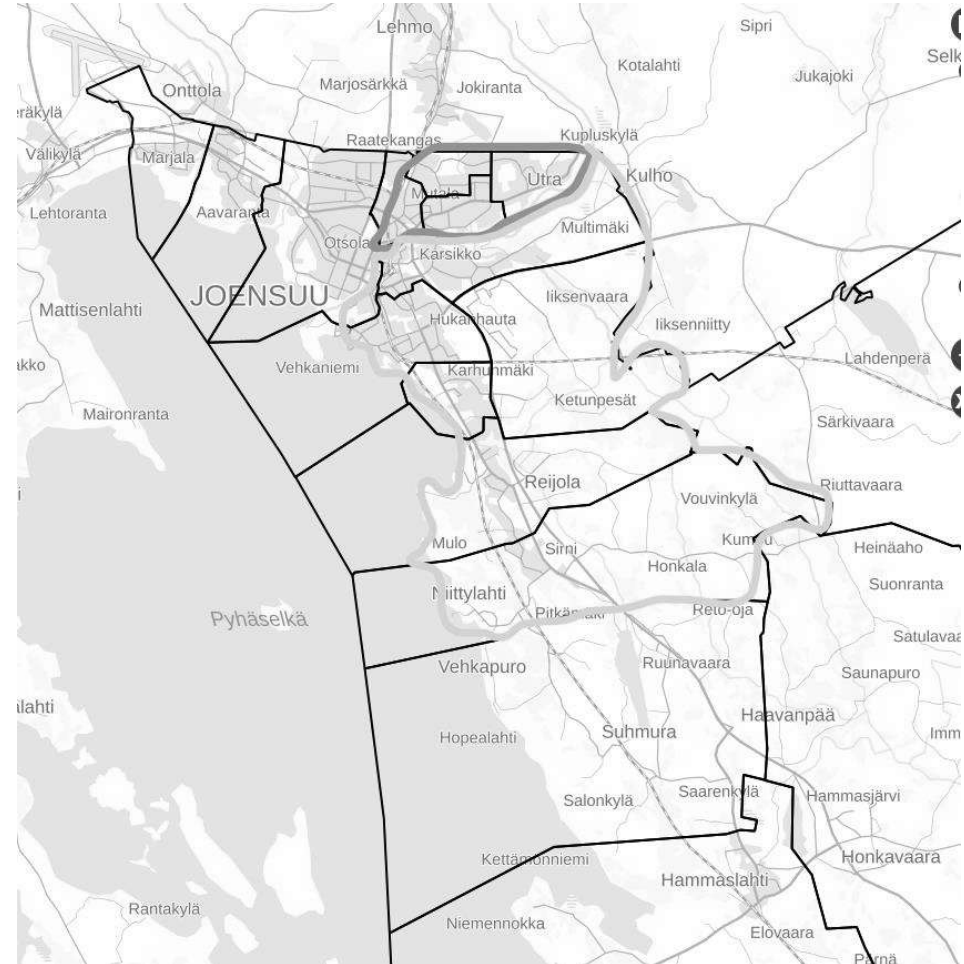
Niittylahti / Reijola / Karhunmäki alueen huomioiminen

Suuren lapsiperheiden osuuden ja alueiden kehityksen tukeminen. Runsaasti tonttitarjontaa nyt ja tulevaisuudessa.

Tason 2 harrastuspaikan toteuttaminen, myöhempien laajennusmahdollisuuksien tunnistaminen

Tasojen 2, 3 ja 4 yhdistelmä? Mahdollista saada alueelle monipuolisesti harrastettavaa, esimerkiksi pyöräillen useampi paikka saman päivän aikana

Koulun pihasuunnitelmassa tason 4 harrastuspaikan mahdollistaminen suunnitelmia ja materiaalivalintoja miettimällä

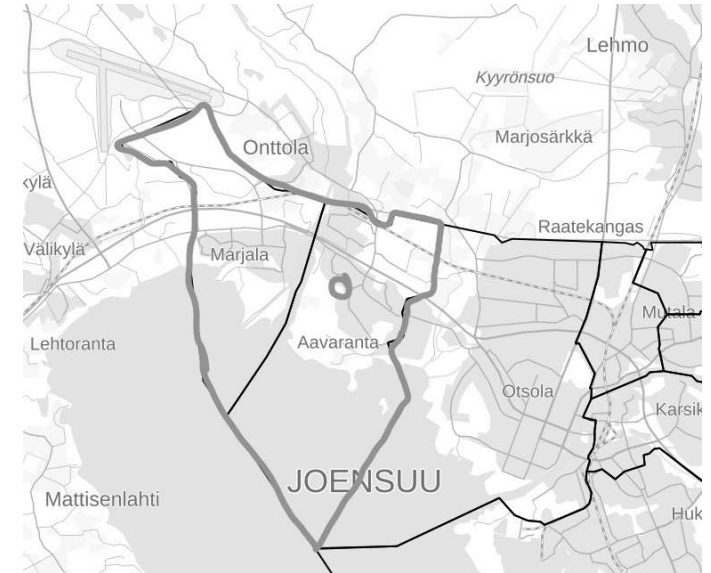
Noljakka / Pilkko / Marjala alueen huomioiminen

Erkinpellon nykyisen skeittialueen kehittäminen? (RUJO ry ja kaupunki)

Nykyisen alueen kunnostus ja laajennus, betonialueen huolto ja parannukset, asfalttialueen monipuolistaminen ja näiden kahden alueen yhdistäminen rakenteilla.

Aloittelijaystävällisyys erityisesti huomioon tulevan päiväkodin vuoksi!

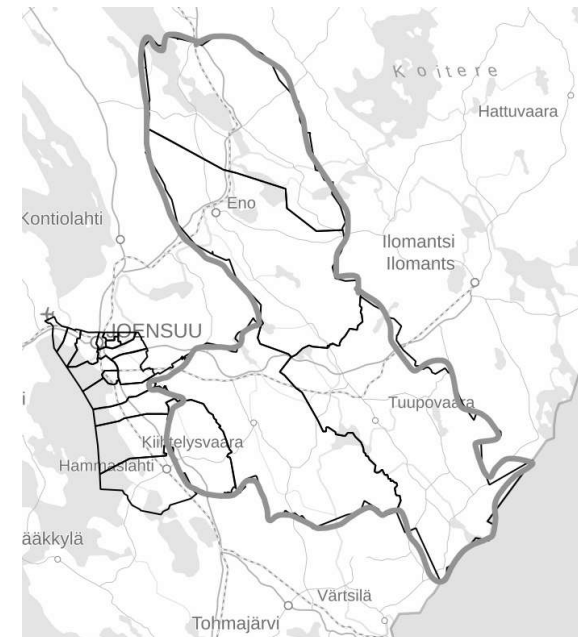
Hyvät mahdollisuudet Tason 1 alueeksi, noin 1000-1500m² suuruusluokassa.
Erityispainoa osallistavalle toteutukselle alueen aiempi rakentuminen huomioiden.

Pitäjäalueiden huomioiminen

Esimerkiksi yksittäisen Tason 2 harrastuspaikan sijoittaminen keskeiselle sijainnille pitäjien mittakaava huomioiden. Pitäjäalueille myös yksittäisiä Tason 3 ratkaisuja.

Tason 2 paikalle Potentiaalinen sijoitus esimerkiksi Heinävaarassa, kyläyhdistyksen torin yhteydessä. Hyvä mahdollisuus yhteistyössä toteutettavaan hankkeeseen. Myös ”väliaikaisten” esim 5 – 10v aikajänteellä toimivien ratkaisujen harkitseminen.

Kuntayhteistyön mahdollisuus kuntarajojen läheisyydessä?

Kuva AM

Suomessa mahdollisuuksia skeittiturismille?

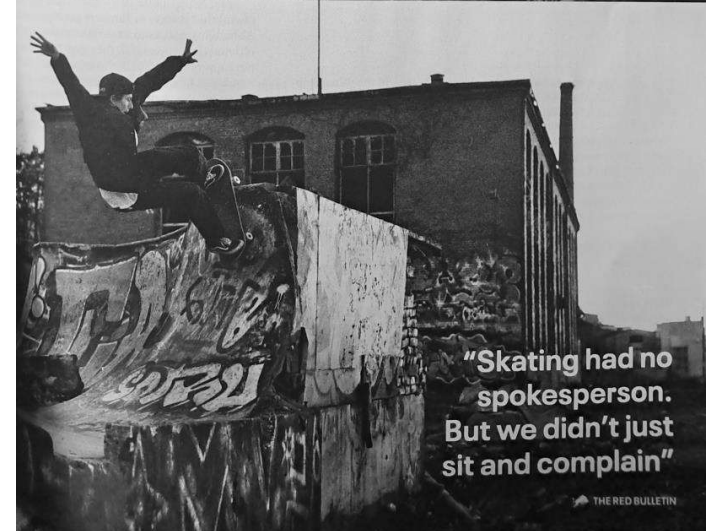
- Skeittarit liikkuvaista sorttia ja etenkin hyvien valo- ja videokuvaukseen soveltuvien paikkojen perässä ollaan valmiita matkustamaan maailman ääriin.
- Suomen kesän verrattain matalat lämpötilat ja pitkä valoisa aika avaavat mahdollisuuksia.
- Viime vuosina Suomeen suuntautunut paljon pro-tiimien reissuja lähinnä Helsingin vuoksi, Joensuusta lähin pyörähdyspaikka yleensä Puhoksella
- Ei tarjoa välttämättä sen isompaa rahallista hyötyä, mutta voi innostaa paikallisia nuoria ja tarjota isomman markkina-arvon kuin yhdelläkään paikallisella vaikuttajalla.
Esim. Thrasher Magazine 6,5 miljoonaa seuraajaa maailman laajuisesti
- Mitä useampia hyviä spotteja sisältäviä kaupunkeja lähialueilla sijaitsee, sen matalampi kynnyks tiimeillä on jäädä pitemmäksi aikaa ”tourille”

Upward slope: how skateboarding transformed the 'Manchester of Finland'

📷 The Kenneli DIY skatepark in Tampere, Finland. The enormous indoor concrete bowl was created by 'ramp dogs' and now hosts cultural events such as the international skating event Trelogy.

The Guardian levikki noin 1,3 miljoonaa
(Kuva Ossi Piispanen)

**"Skating had no
spokesperson.
But we didn't just
sit and complain"**

THE RED BULLETIN

Red Bulletin levikki 3+ miljoonaa maailman laajuisesti
(Kuvat AM)

Skeittaus ja skuuttaus huomioon eri tyyleillä

Rahalla ostamalla suoraan valmiita harrastuspaikkoja

Yhdessä harrastajien kanssa, tarjoten mahdollisuuden osallistumiseen ja yhteisölliseen tekemiseen (DIY esim yhdistysten toimesta)

Myös muuhun käyttöön soveltuvien rakenteiden suunnittelun ja esimerkiksi tilataiteen keinoin, muotokieli ja materiaaliratkaisut huomioimalla

Tapahtumatyylinen toteutus / ”Builders Jam”

Julkista tilaa muokkaamalla, monipuolistamalla, ”hukkatilaa” hyödyntämällä ja siirrettävillä rakenteilla

Kuva AM

Kysyttäviä?

...

Kiitoos!

Skeittipuiston avajaiset, Sastamala
Kuva: AM